

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 144. - ŠTEV. 144.

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 21, 1933. - SREDA, 21. JUNIJA 1933

TELEFON: CHelsea 3-3878

VOLUME XII. - LETNIK XII

ROOSEVELT PROTESTIRA PROTI SKRČENJU PLAČ

VLADA POZVALA INDUSTRIJALCE, NAJ ZVIŠAJO DELAVCEM PLAČE IN NAJ NE DRAŽE IZDELKOV

Posebna konferenca bo razpravljala o vojnem dolgu. — Francija mora najprej plačati decemberski obrok. — Podjetja, ki ne bodo sklenila prostovoljnih trgovskih pogodb, bo zadela kazen. — Železnice so nameravale znižati plače za dvaindvajset odstotkov.

WASHINGTON, D. C., 20. junija. — Zvezna vlada je danes obvestila predsednike ameriških železniških družb, da sedanji čas nikakor ni primeren za krčenje plač. Komaj so železniške družbe objavile, da nameravajo skrbiti svojim uslužbencem plače za deset odstotkov, je že posegla zvezna vlada vmes in jim bo prekrizala načrte.

Posredovalec Joseph B. Eastman je pozval, najbrž po naročilu predsednika Roosevelta, zastopnike železnic in železničarjev k važi konferenci.

Po Eastmanovem mnenju naj bi plače ostale iste kot so sedaj.

WASHINGTON, D. C., 20. junija. — Hugh S. Johnson, kateremu je poverjena izvedba programa za oživiljenje industrije, je pozval danes ameriške veleindustrijalce, naj zvišajo svojim uslužbencem plače, naj stabilizirajo delovni čas ter naj zaenkrat še ne višajo cen svoj izdelkom.

Iniciativa za oživiljenje industrije mora priti od industrijalcev samih, vlada jim bo pa šla v vseh ozirom na roko in bo odobrila vse poštene pogodbe, ki jih bodo sklenili med seboj. Industrijalci, ki ne bodo sklenili med seboj prostovoljnih pogodb, bodo podvrženi kazni.

Po Johnsonovem zatrdilu je deset glavnih industrij v deželi uvaževalo vse vladne nasvete ter se že pogajajo med seboj glede cen in plač in razmišljajo, kako bi odpravile umazano konkurenco.

Johnsonu gre predvsem za to, da industrijalci ne povišajo svojim izdelkom cen. V tem slučaju bi višje plače ne zalegle dosti.

Kakor znano, je določenih za oživiljenje industrije tri tisoč milijonov dolarjev. Zvezna zakladnica ima v to svrhu pripravljenih že tisoč milijonov dolarjev.

— Tekom vse depresije se je vse preveč govorilo in premalo storilo, — je rekel Johnson.

General Electric Company bo dne 1. julija zvišala vsem svojim 50,000 uslužbencem plače za pet odstotkov.

Poročila o sličnih odlokih raznih veleindustrij prihajajo tudi iz drugih krajev dežele.

WASHINGTON, D. C., 20. junija. — Državni department pripravlja načrt konference, ki bo novo razpravljala o vojnem dolgu. Ta načrt bo še tekom tedna razposlan vsem evropskim državam, ki so dolžne Združenim državam. Državni department pa tega načrta ne bo poslal francoski vladi.

Washingtonska vlada stoji strogo na stališču, da vsaka država plača saj del svojega dolga, potem pa se more pogajati za izpremembo plačevanja.

Države, ki so deloma poravnale svoje obveznosti, so že prejele zagotovilo ameriške vlade, da je pripravljena potom pogajanj doseči nov sporazum. V nasprotju s tem pa je državni department poslal Franciji oster opomin glede dolga, ker že ni plačala dveh zapadlih obrokov. Zato se washingtonska vlada tudi ne zmeni za francosko prošnjo za obnovitev pogajanj.

Z ozirom na druge države, ki so saj deloma odplačale dolg, ali pa so se opravičile, da ne morejo plačati in so obenem prosile, da se prično nova po-

Nazijci nimajo pravice v Avstriji

ROOSEVELT IMA PRECEJ SLABO VOŽNJO

Vsled slabega vremena je morala njegova ladja pristati v Nantucket. — Predsednik je vedno na krmilu.

NANTUCKET, Mass., 20. junij. — Ker je bilo preveč vroče, da bi se predsednik Roosevelt peljal dalje z jacht Amberjack II., je pristal v pristanišču v Nantucket. Ako se vihar poleže, bo jachta nadaljevala svojo vožnjo v Campo Bello v New Brunswicku, toda vreme še ne obeta nič boljšega.

Kot prvi dan, je ostal predsednik tudi drugi dan pri krmilu, ko je jachta vozila iz Edgartown proti Vineyard otoku. Po peturni vožnji pa se je morala jachta vstaviti v Nantucket.

Ker je vsled slabega vremena oženj v peči ugasil, se je moral predsednik s svojim spremstvom in moštvo zadovoljiti z mrzlim jutrom. Pozneje pa je bilo mogoče skuhati nekoliko kave.

Predsedniku Rooseveltu, ki je vreden vožnje po morju, viharno morje ni škodovalo, pač pa mnogim častnikskim poročevalcem, ki se nahajajo na ladji. Predsednik samo jezi, ker zaradi vremenske ovire ne bo mogel ostati en dan v Campo Bello, kakor je nameraval.

Z vladnimi posli je v stalni zvezi, toda prejema samo najvažnejše zadeve. Dva rušilca sta v Bostonu odvrčala ljudi, ki so se hoteli peljati k jachti. Odkar je predsednik stopil na ladjo, še ni šel iz nje.

DVA TISOČ DELAVCEV ZASTAVKALO

UNIONTOWN, Pa., 20. junija. — Danes je zastrajkalo pri W. J. Rayney Company tisoč tristo majnerjev, ker je kompanija odpustila iz službe dva njihova tovariša, ki sta hotela v njihovem imenu pogajati. Pri Republic Steel Company in pri Pleasant Valley Company štrajka sedemsto delavcev. Zahtevajo višje plače.

ITALIJANSKI LETALCI SO ZADRŽANI

ORBETELLO, Italija, 20. junij. — Vsled viharjev v Alpah in v dolini Rena italijanskim letalcem, ki so namenjeni v Chicago, še ni bilo mogoče odleteti. Vsled te zakasnitve bo bivanje v Združenih državah skrajšano, ker letala morajo biti zopet doma pred 20. avgustom, ko se prično viharji v severnem Atlantiku.

gajanja, je predsednik Roosevelt mnenja, da se mora Francija postaviti z drugim državami v isto vrsto, predno je mogoče z njo pričeti kaka nova pogajanja.

Vsled tega mora Francija najprej plačati svoj delež v znesku \$19,000,000, ki je zapadel 15. decembra in mora poleg tega saj deloma plačati dolg, ki je zapadel 15. junija in ki znaša \$40,000,000.

Po mnenju vladnih krogov bo mogoče pričeti s temi pogajanjmi proti koncu junija.

NOČEJO IZROČITI VLADI ZLATA

Od 4. marca je bilo oddana zlata v vrednosti \$850,000,000. — 183 oseb ga noče izročiti.

WASHINGTON, D. C., 23. mar. — Pravosodni department je naznanil, da se 183 oseb, ki imajo za \$1,148,945 zlatega denarja, upira ta denar zamenjati za papirnati denar. Pravosodni department bo proti njim nastopil pred sodiščem.

Odkar je predsednik Roosevelt objavil svojo zahtevo, da morajo vsi izročiti svoje zlato, je prejela vlada zlatega denarja v vrednosti \$850,000,000. — Okoli 160 oseb je izročilo zlata v vrednosti \$285,894, ko so jih vladni agenti k temu primorali. Nadaljnih 2668 oseb je izjavilo, da svoj zlati denar že prej zamenjale. V 1763 slučajih, ko prizadeti zatrjujejo, da so zlato že tudi zamenjali, se še vodi preiskava.

V kletih zvezne zakladnice se nahaja zlata za \$3,532,790,000. V Bostonu je odstopil profesor na Harvard vsehilišču dr. Arthur Stone Dewing, ker si je nakupil zlatega denarja. Dr. Dewing pravi, da je odstopil, ker ni hotel dopustiti, da bi se njegovi predstojniki vmešavali v njegove privatne zadeve.

DEDIČ S ČUDNIMI NAZORI

PITTSBURGH, Pa., 20. junija. — George C. Jones je bil že dve leti brez dela in je ves čas dobival ob občine podporo. Te dni je pa izvedel, da je podedoval po svojem starem očetu v Angliji pol milijona dolarjev. Ko so ga vprašali, kam bo z denarjem je rekel: — Vso podporo, ki so mi jo plačali, bom vrnil in še par tisočakov navrgel. Nato bom hodil dva tedna po mestu in bom sunil v nos vsakega človeka, ki se mi ne bo dopadel. — Umevno je, da bom vsakemu plačal tudi gotovo odškodnino.

TEDEN SEŽGANIH KNJIG

Čehoslovaški knjigarnarji in založniki so sklenili svojevrstno manifestacijo. V bližnjih dneh se bodo pojavile v izloženih oknih kolekcije del nemških in drugih pisateljev, ki so na nedavnih demonstracijah v Hitlerjevem "tretjem carstvu" gorela na grmadah. Ta akcija hoče pokazati, da čita-joče občinstvo kakor knjigotržci na Čehoslovaškem slej kakor prej spoštujejo duha in so na njegovi strani.

Naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

VILJEM SE ZAVZEMA ZA HITLERJA

Viljem poziva Hitlerja, da zedinj Nemčijo. — "Hitler je dosegel, česar nikdo drugi ne bi mogel."

LONDON, Anglija, 20. junija. — Bivši nemški cesar Viljem zelo hvali vse, kar je do sedaj Hitler dosegel v Nemčiji, kot zatrjuje "The Evening Standard".

Članek je podpisal odvetnik Francis Bradley-Birt, ki pravi, da mu je Viljem med razgovorom v Doornu rekel sledeče:

"Hitler je napravil, česar nihče drugi ni mogel napraviti — cel nemški narod je navdušen za en sam skupni duh. Čez celo Nemčijo je poslal val narodnosti, kakršne še ni bilo v celni zgodovini Nemčije."

O sedanjih gospodarskih razmetih je rekel Viljem:

"Moderni stroji so krivi sedanjih svetovnih razmer. Vsak izboljšek v strojih vrže več ljudi od dela, medtem ko se izdelek poveča. Ta tok mora biti vstavljen. Stroje je treba postaviti nazaj na primerno mesto kot pomoč ljudem, ne pa kot njihove gospodarje."

ERFURT, Nemčija, 20. junija. — Kanceler Hitler je v svojem govoru pred skupino rujavosrajčnikov zagrozil, da bo vlada vzela otroke nemških starištev, ki se ne vključijo nazijski vladi. Z ozirom na veliko važnost strankinje načrta za razvoj mladine je rekel Hitler:

"Če se še najdejo ljudje, ki se ne morejo sprijazniti z razmerami časa in ne morejo premeniti svojega mišljenja, tedaj jim bomo odvzeli otroke in jih bomo vzgojili na način, ki je potreben za nemški narod."

PRINCEVE TEŽAVE ZARADI POROKE

LAUSANNE, Švica, 20. junija. — Vsled nezmanjšanega nasprotja kralja Alfonza XIII. proti poroki najstarejšega sina princa Asturškega s seniorito Edelmira Sampedro bo lesk poroke zelo trpel. — Prine je povabil mnogo španskih knezov, toda skoro vsi so z obžalovanjem udeležbo odklonili, ker se nočejo zameriti prejšnjemu kralju.

Vsa poročila, da se je očetovo nasprotstvo manjšalo, čimbolj se je bližal dan poroke, niso bila vte-mljena, ker je prine medtem prejel pismo svoje matere, ki izraža svoje nezadovoljstvo nad poroko.

KRALJ FEJSAL V LONDONU

LONDON, Anglija, 20. junija. — Danes je dospel sem kralj Fejsal iz Iraka. Sprejeli so ga angleški kralj, prestolonaslednik in vojvoda iz Gloucestra.

Kraljev gost bo dva dni, nakar bo obiskal razna angleška mesta.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

PO RAZNIH AVSTRIJSKIH MESTIH SO POKALE BOMBE

DUNAJ, Avstrija, 20. junija. — Na kabinetni seji, kateri je predsedoval kancler dr. Engelbert Dollfuss, je bil sestavljen odlok, po katerem je odpravljena fašistovska stranka in ji je prepovedano vsako delovanje. Do tega sklepa je prišel kabinet, ko je bilo vsled bomb ranjenih 30 vojakov in policistov v Kremsu. To je bil zadnji izmed številnih bombnih napadov, katerih so obdolženi fašisti.

V DŽEHOLU BODO PRIDELALI DOSTI OPIJA

Mančukuo bo pospeševal pridelovanje opija. — Davki so znižani za polovico. — Vlada bo vpe-
ljala monopol.

ČENGTE, Džehol, 20. junija. — Vlada Mančukuo države je spodbudila pridelovalce v provinci Džehol k večjemu pridelovanju opija, in letos bodo posejali obsežne poljane z makom, iz katerega se prideluje opij.

Z vsemi sredstvi skuša vlada dokazati prebivalcem, koliko dobička je v pridelovanju opija. Davke na opij je vlada znižala na polovico in prebivalcem obljubila opustitev drugih davkov, ki so jim bile naložene pod prejšnjimi vladami in zlasti ob japonski okupaciji dežele.

S tem, da bodo obdelali več zemlje z makom, pričakuje vlada, da bo obubožani Džehol zopet prišel do blagostanja. Več opija in manj davkov pomeni za džeholske kmete večje dohodke.

Mančukuo država je naznanila, da bodo davki od opija izročeni provinčialni blagajni. Nakup surovega opija bo državni monopol in država bo imela dobiček od pridelovanja in prodaje opija.

Vlada ceni, da bo letos 100,000 alovov zemlje posejane z makom. Od tega pridelka pričakuje vlada na davkih dobiti 3,000,000 mančukuo dolarjev.

Pridelovanje opija je bila dolgo let glavna industrija Džehola. Izgnani guvernér general Tang Yulin si je s trgovino opija pridobil velikansko premoženje.

Ker je general Tang naložil visoke davke na opij, so vsako leto sejali manj maka. Lansko leto je znašal davek na akter z makom posejanega polja \$12, vsled česar kmetje od svojega pridelka niso imeli skoro nikakega dobička. Da pa je bil položaj kmetov še tem težavnejši, so bili prisiljeni prodajati makovo seme guvernérju Tangu, ki je sam postavil ceno. Na svojem zemljišču poleg palače je imel guvernér Tang dve tovarni za pridelovanje makovega zrnja v opij.

Hribovita dežela Džehola je zelo pripravna za pridelovanje maka. Planjav je le malo in makova polja leže po pobočjih hribov. Na tisoče akrov zemlje je posejane z makovim semenom.

Mančukuo vlada zatrjuje, da bodo v Džeholu sejali samo nekaj let, da dežela okreva od zadnjih izkoriščanj. Pozneje pa bodo v deželi večinoma sadili bombaž.

Po tej odredbi so razpuščena vsa fašistovska društva v Avstriji in vse slične organizacije, ki so si nazvale vojaški značaj. Sedaj bo protipostavno, ako bi se narodni socialisti vmešavali v politično delovanje, ali pa da bi nosili fašistovsko uniformo, ali pa znak nemških fašistov swastiko.

Kanceler Dollfuss, ki se je v soboto vrnil z londonske gospodarske konference, je ravno predsedoval kabinetni seji, ko je prišlo poročilo o bombardiranju v Kremsu. Izmed ranjenih oseb jih je 12 resni poškodovanih. Policija zasleduje metalee bomb.

Ob času napada se je vrnil oddelek pomožne policije z manevrov, pri katerih so bili tudi udeleženi vojski državne vojske. Sredi med nje so bile vržene tri bombe iz zasede. Napadalec so pobegnili.

Preiskava je dokazala, da so vse dosedanje bombne napade vprizorili fašisti. Mnogo fašistov je bilo aretiranih in dani njihova imena niso bila objavljena, je znano, da je med njimi več zelo odličnih Avstrijcev.

Dve bombi ste eksplodirali pred sodnijskim poslopjem v Ljubnu. — Blizu Grada je bilo pretrganih šest telefonskih zvez.

Da ne bi prišlo do kakih demonstracij, je avstrijsko nogometno društvo sklenilo, da se ne udeležijo tekme z nemškim društvom v nedeljo v Frankobrodu ob Meni.

V Kremsu je bil razglašen preki sod. V mesto je bila poslana močna vojaška posadka.

Po vladni odredbi je vsakdo, ki bi nosil swastiko, kaznovan z 2000 šilingov (\$84) globe, ali pa šest mesecev zapora.

Minister za javno varnost Emil Fey je obvestil kabinet, da je policija dognala, da so na Dunaju metali bombe fašisti, kar so tudi prav gotovo v Kremsu.

Pravosodni minister Sedussnigg je rekel:

"Svarili smo zopet in zopet, da ne maramo bojev; hočemo mir. Sedaj pa so se na Dunaju razlele bombe in po drugih deželah. Brez vsakega dvoma je policija dognala, da so bili ljudje, ki so na Dunaju metali bombe, člani nazijske stranke. Zato vlada nima druge izbire, kot ostro nastopiti."

MOKRAČI ZMAGUJEJO

Včeraj so se vršile v državah Connecticut, New Hampshire in Iowa volitve za odpravo osemnajstega amendmenta. V prvih dveh so zmagali mokračji z veliko večino, pa tudi iz Iowe naznanjajo poročila, da bodo najbrže zmagali mokračji.

POGREB

pokojnega Johna A. Vaupotiča, ki je umrl 20. junija, se bo vršil v četrtek (ne v soboto) ob 11. dopoldne iz St. Mathias Church, Catalpa Avenue in Woodward Avenue, Ridgewood, L. I.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Makar, President L. Bonetich, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers:
215 W. 12th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto volja na Ameriko in	Na New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Na pol leta	\$3.50
Na pol leta	Na inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Na pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznači, da hitreje nađemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 215 W. 12th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3878

PRESEDNIK NA POČITNICAH

Menda ga ni v deželi človeka, ki bi iz sreče ne privoščil predsedniku Franklinu Rooseveltu počitnice, na katere se je pred kratkim podal, da se nekoliko odpočije od napornega dela zadnjih treh mesecev.

S čudovito energijo in vztrajnostjo je delal, pri tem pa ni izgubil prav nič svojega miru, jasne razsodnosti in zdravega humorja.

Izza 4. marca je završil presenetljivo delo. Sestavil je program za oživiljenje industrije in gospodarstva, ki presega po svoji drznosti in dalekosežnosti vse dosežanje.

Kot znano, je predsednik Roosevelt bolehen človek. Strašno bolezen — paraliza — je sicer prebolel, toda njene posledice bo nosil do smrti. S svojim delom je dokazal, da duh in trdna volja premagata slabotno telo.

Njegov dosežani uspeh je dušeslovnega pomena.

Ameriški narod je v dneh težke depresije izgubil vse upanje. Rooseveltu se je posrečilo vzbuditi v narodu zaupanje, ki je predpogoj za uspeh njegovih prizadevanj.

To se mu je posrečilo, ker se zaneša na svojo moč, ker ima res vse zmožnosti pravega voditelja in ker se ne plaši prevzeti silnih odgovornosti, katerih bi se skoro sleherni državnik ustrašil.

Pri vsem tem se je izkazal predsednik za izredno spretnega politika.

Že več let ni noben kongres tako voljno sodeloval kot mu je sledil zadnji, čigar posebno zasedanje je bilo te dni končano.

Roosevelt je dosegel vse, po čemer je stremel in preprečil vse, kar mu ni bilo po volji.

Skrbno se je izogibal napakam, ki so jih delale prejšnje administracije ter je deloval z narodnimi zastopniki roko v roki.

To sodelovanje je bilo pa le zato mogoče, ker so se narodni zastopniki prepričali, da je narod za predsednikom.

Prav radi so mu poverili vodstvo, ker so se s tem iznebili velike odgovornosti.

Težko nalogo boja proti depresiji so naprtili enemu samemu možu, in on je nalogo prevzel.

Predsednik Roosevelt je stopil h krmi države ladje v času, ko je bil treba močne roke, da jo povede skozi vihar in valove.

Obrnil jo je v pravo smer, in na obzorju se že vidi varen pristan.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namenjen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marca odpravljena. Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z denarno pošiljateljico.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

I herewith declare that Money Order No. _____ is sent by me for the purpose of _____

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country. I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 9th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

(Date)

NI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

215 WEST 12th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

Girard, Ohio.

Včerajšnji dan (17. junija) je bil posvečen našim Tonetom in Tončkam. Da so pa bolj na svečan način praznovali svoj god, so na povabilje našega starostnega gostoljubnega društva, Mr. Toneta Nagodeta, povabili vse rojake iz naše naselbine, ki so se stoprocentno odzvali. Slavnost se je vršila v prosti naravi v Slovenski Bistrici. Imeli smo v resnici prijateljski večer kot jih je le malo. Ta večer se je narod pokazal, kako hrepeni po složnosti in skupnemu delovanju. Ta sestanek ni bil pomemben samo za naše godovanje, ampak za nas vse, ki stremimo po skupnemu delovanju in složi za procvet naše lepe girardske naselbine. To ni bil kak party v kleti, to je bil večer prijateljstva, ki bo ostal vsem v trajnem spominu.

Mr. Nagode je bil obdarjen z šopki cvetlic, ki so bile podarjene v potrdilo našega skupnega prijateljstva. Zato so je tudi mož v lepih besedah zahvalil in želel, da ostanemo prijatelji, da ne umrjemo drug drugega in poudarjal, da delujemo za napredek našega naroda. Mož je želel aplavzati.

Naša narodna pesem pa je zaključila slavnostni večer, kajti zapeli smo iz sreče in duše.

Mr. Pireca orkester je lepo krožil naše poskočnice, tako da je bilo vse židane volje.

Naš Mr. Prevec je zastopal svojo kolonijo. Mr. Dežman svojo. Mr. Turk je pa bil pečovodja za ta večer. In naš Verbič Piškur in jaz, sva želela, da bi se delovalo nato, da naš pevski zbor zopet oživi kot "Ljubljanski vrt".

Prav lepo se zahvalim za tako prisrčen sprejem in vesele ure, katere sem užil med vami ta večer. Vam Tonetom in Tončkam pa želim še mnogo let.

Sedaj pa še nekaj o naših rojakih državljanih. Moj namen je samo malo omeniti radi naše politične borbe, ki se bo vršila pri primarnih volitvah, ki se bodo vršile v začetku meseca avgusta. Dolžnost naša je, dragi rojaki, da se organiziramo tudi politično. Moj namen je, da se skliče sestanek v kratkem in kot državljani stopimo v vrsto in ustanovimo močan politični klub, ker le na ta način bomo dosegli cilj in se bodo politične skupine obračale do našega kluba kot na celote, ne pa na posamezne osebe. Mi Slovenci kot državljani igramo veliko vlogo pri volitvah našega mesta, kajti kamor naši glasovi potegnejo, lahko dosežejo zmago.

Imamo že veliko izkušenj v teh političnih bojih. Jaz sam se že udeležujem šest let, zato so mi znane razmere.

Pri sedanjih primarnih volitvah bosta kandidata dva Slovenci, naš sedanji councilman Mr. Čekuta, njegov protikandidat je pa Mr. Frank Lužar, ml. Tukaj je za nas velika zanka, iz katere se bomo morali rešiti na jako previdni način. Zato je mene privedlo do misli, da se združimo v političnem klubu, in klub se bo lahko zavzel za kandidata, katerega postavijo za svojega državljan, zastopani v klubu. Zato je dobro, da se začnemo zanimati za naše razmere. Le potem kluba bomo dosegli kar zahtevamo. Gledati pa moramo, da ne izgubimo, kar smo si težko priborili.

To ja moje pojasnilo, vi pa sodelite po svoje.

Pozdrav vsem skupaj!

J. Dolčič.

GANDHIJEV SIN

SE JE POROČIL

Poona, Indija, 19. junija. — Devadas Gandhi, sin Mahatme Gandhija, se je poročil s hčerjo Gandhijevega prijatelja.

Gandhi pe mlademu paru izročil indijsko sveto pismo in ju je prosil, da ostaneta zvesta Bogu.

KARDINAL DUBOIS V KINU

Tik pred svojo smrtjo je posečil znani pariški knezoškof kardinal Dubois kino Theatre Mogador, kamor ga je bil s šestimi škofi povabil ravnatelj k prvi predstavi novega francoskega filma. Slučajno je bil ravnatelj pozabil, da je povabil tako imenitnega gosta, in ko se je kardinal Dubois v spremstvu generalnega vikarja pripeljal pred kino, ni bilo nikogar, da bi ga dostojno sprejel. K sreči se je našel novinar, ki je rešil kardinala iz zasede in ga odvedel v častno ložo, potem je pa brž obvestil pozabljenega ravnatelja.

STEKLA DRUŽINA NA KRPU

V neki vasi na otoku Krpu je stekel pes ugrizel nekega kmeta. Moža se je lotila steklina in je v besnosti ugriznil svoje sinove, ti so pa steklini prenesli na mater. Prestrašeni vaščani so vzporedili pravo obleganje hiše, v kateri je stanovala stekla družina. Posrečilo se jim je, da so mater in sinove izolirali, očeta pa, ki ga ni bilo mogoče ukrotiti, so morali usmrtiti s strelom iz puške.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH-SLOVENE READER)

Stara cena

\$2.—

Naredite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

215 West 12th Street

New York City

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 3.90	Lir 100	\$ 7.—
Din 300	\$ 5.70	Lir 200	\$ 13.70
Din 400	\$ 7.60	Lir 300	\$ 20.—
Din 500	\$ 9.25	Lir 400	\$ 26.50
Din 1000	\$ 18.—	Lir 500	\$ 33.25
Din 5000	\$ 87.50	Lir 1000	\$ 66.50

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati	\$ 6.75
" " "10.00 "	" 10.85
" " "15.00 "	" 16.—
" " "20.00 "	" 21.—
" " "30.00 "	" 31.—
" " "40.00 "	" 41.25
" " "50.00 "	" 51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

215 WEST 12th STREET NEW YORK, N. Y.

2400 LET STAR RECEPT PROTI KRIZI

Čudno se zdi, da opozarja velika moderna banka, kakor je Royal Bank of Canada, na starokitajске nasvete in navodila. To je storila banka v svojem mesečnem poročilu za maj v kratkem razdobju že drugič in sicer ne brez poudarka. Lani v juliju je opozarjala ljudi, da so Kitajci že 500 let pred Kristusom poskušali odpraviti gospodarsko krizo z inflacijo in sicer v taki obliki, da so kovali nekoliko tanjšje novce. Zdaj pa opozarja banka v svojem poročilu na enega izmed 13 konfucijskih klasikov, na knjigo Čau Li, ki obsega podroben načrt omiljenja gospodarske krize. V 12. stoletju pred Kristusom je baje napisal to knjigo Čau Li, ki je baje tudi sestavil dvajset pravih protigospodarskih krizi, ki jih celo v naših časih ne moremo prezreti. Njegov je pa samo prvi stavek vsakega pravila, dočim so kratka pojasnila iz komentarja iz 1. stoletja po Kristusu in pomenijo točno razlago. Oglejmo si torej ta pravila in njihove komentarje:

1. Razdelitev čezmernega bogastva. — Vlada naj spravi v promet ne samo sredstva za nujno potrebna dela, temveč naj tudi odpre skladišča nakupljenega žita in drugih življenjskih potrebščin in jih razdeli med ljudi.

2. Znižanje davkov. — S tem se osvobodijo ljudstvo javnih bremen in se bo lahko samo vzdrževalo. Zemljiški davek je znašal v stari Kitajski petih 10% produktivne vrednosti poljskih pridelkov, a drugih davkov je bilo le malo. Kljub temu so pa davke v času gospodarske krize znižali na polovico, v onih krajih pa, kjer je vladala lakota, jih sploh niso pobirali.

3. Znižanje kazni za zločine. — To se priporoča, kajti ljudstvo je v času gospodarske krize bolj nagnjeno k zločinom, zasluži posebno milost.

4. Odprava delovne službene dolžnosti. — V starih časih so morali pomagati pri setvi in žetvi vsi državljani, izvzemši uradnike in solarje; to je bilo obvezno javno delo. To obvezno delo so odpravili med gospodarsko krizo, da bi lahko ljudje boljše obdelovali lastno zemljo.

5. Odprava zakonskih omejitev glede uporabe državnega premoženja. — Po zakonih dinastije Čau so spadale reke, gozdovi in rudniki v državno premoženje, ki zasebniki niso smeli izkoriščati. To prepoved naj bi razveljavili, da bi moglo ljudstvo izkoriščati državno premoženje.

6. Odprava vseh omejitev v trgovini. — Čeprav pod dinastijo Čau ni bilo carin, so veljale omejitve glede uvoza in izvoza. Tudi to omejitve so bile odpravljene v času gospodarske krize, da bi bila mogoča svobodna trgovina in nagla izmenjava blaga.

7. Odprava vseh cerimonij in ceremonijalnih oblik. — To je bil ukrep štedenja, ki naj bi preprečil nepotrebne stroške in s tem prihranil državi denar za nujnejša dela.

8. Poenostavljenje predpisov glede pogrebov. — Kitajci so čisto pokopavali svoje mrtve s pretiranim pompom. Pogrebi so bili zelo dragi in tudi tu naj bi začelo ljudstvo štediti.

9. Prepoved javnih prireditev z godbo in veselje vseh vrst. — Gledališke in glasbene prireditve za nabavo naj bi se v času gospodar-

ske krize prepovedale, kar naj bi veljalo tudi v času žalovanja. Izvzete so bile samo prireditve prostovoljnega in vzgojnega značaja.

10. Poenostavljenje in olajšanje poročnih obredov. — V stari Kitajski je bila poroka zelo komplicirana in draga.

11. Prirejanje javnih molitev. — Če vzbudijo cesar uradnike in ljudstvo k javni molitvi, ima to gotovo blagodejen duhovni vpliv na ljudstvo.

12. Zatiranje razbojništev in tatvin. — Ker vodijo gospodarske krize vedno k nemirom in uporom, se priporoča zatirati jih že v revolucije in vojne.

Kanadska banka pripominja k tem nasvetom, da je značilno, da so smatrali ljudje že 200 let pred Kristusom odstranitev vseh ovir v trgovini in znižanje davkov za najučinkovitejšje sredstvo proti gospodarski krizi.

TRAGIČEN KONEC NEMŠKE

LETALKE

Nemška letalka Marga von Etzdorf je pri Halebu (Aleppo) v Mali Aziji morala pristati s svojim letalom, s katerim je hotela leteti v Avstralijo. Vest iz nemškega vira trdi, da se je letalka ponesrečila in da je pozneje radi poškodb umrla angleška angleška Reuter pa zatrjuje, da je letalka sicer strmoglavila v letalom, vendar je sama ostala nepoškodovana in je šele potem izvršila iz obupa samomor.

Marga von Etzdorf je bila stara komaj 25 let. Ker so ji starši umrli, jo je vzgojil njen stari oče general Etzdorf. Ko je položila letalski izpit, jo je nastavila družba "Lufthansa" in podjetna Marga je vozila letala na progi Hamburg-Berlin. Pozneje je celo napravila izpit za umetnostno letalko ter si kupila lastno sportno letalo. Novembra 1. 1930 je letela iz Berlina na Kanarske otoke ter ob afriški obali čez Tunis nad Sicilijo. Nad Sredozemskim morjem jo je zajel strahovit vihar, s katerim se je borila 5 ur, a končno je srečno pristala na Siciliji, ko ni imela več v zalogi skoraj kapljice benzina. Ko je drugič pristala, se je letalo razbilo. Toda letalka je srečno odnesla svojo kožo. Avgusta 1930 se je vračala v Nemčijo, toda njeno letalo je treščilo. Letalka je bila hudo ranjena. Julija lanskega leta je pri letalu Marga na svojem letalu "Penica" tudi v Prago. Pred kratkim je začela polet kljub silno slabemu vremenu proti Avstraliji.

NAJBOLJSI SLOVENSKI ROMAN

"GRUNT"

(Spisal Janko Kač)

kar jih je izšlo po svetovni vojni, ima v zalogi

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

Cena

\$1.50

SLOVENCIN SLOVENKE V GREATER NEW YORKU!

Ali že veste,

da bomo praznovali "Cirilovo nedeljo" ali "Žegnanje" na Osmi cesti dne 9. julija s slovesno službo božjo ob 10. uri in z banketom v hali?

da gremo na božjo pol na Grič Sv. Terezike v Johnstown-u. Penna., kamor nas popelje poseben vlak (ekspres) dne 15. julija ob 9. uri popoldne in pridemo nazaj že v poldnevni zjutraj (17. julija) ob pol 6. uri na Pennsylvania Station (tiket samo \$10.50).

da imamo zadnjo nedeljo v juliju (30. julija) popoldne cerkveni piknik v znamenem Emerald parku v Glendale, L. I., kamor prideš s cestno železnico od Myrtle Avenue (Wyckoff Avenue), Brooklyn, v petih petih minutah?

da je v tej vročini ni zdruzo čepeti in tičati doma, ko si za par dajnov lahko podoljša življenje in lepi naravi, pri Sv. Tereziki v Johnstownu pa izprosiš nebosa?

Oglaš se za natančnejša pojasnila v župnišču na Osmi cesti ali pa piši na naslov: St. Cyril's Rectory, 62 St. Mark's Pl., N. Y. C.

Peter Zgaga

Včeraj je bil zadnji pomladni dan. Strahovito hitro je šlo. Še celo poletje je pred nami in skoro tri četrtine jeseni — predno bo prišel sveti Martin. Le kako bomo prestajali in prestali, kajti v kleti je suša in v grlu je suša, na katero vpliva triprocentno pivo kakor kakor kaplja ledene vode na razbeljeno železo.

Rozinec ni več v modi, trte pa ni mogoče nagnati, da bi delala overtime in hitreje rodila.

Vrag naj vzame suhače, ki res niso ničesar drugega dosegli kot da so vzbudili v nas proketo strast po prepovedanem sadu.

V New Yorku imamo piknik za piknikom, veselico za veselico, predstavo za predstavo, pa še kako žegnanje in romanje pade vmes za priboljšek. Obeta se nam tudi "vsevolanski dan", tako da v polletni vročini res ne bomo ničesar pogrešali.

Blagor newyorčkim rojakom, ki si morejo v tej hudi depresiji vse te dobre privoščiti.

O letalu Matternu, ki je hotel poleteti okoli sveta, ni že par dni nobenega sledu.

V razdalji med Sibirijo in Alasko je najbrž omagal.

Lindbergh je dokazal, da je mogoče poleteti brez pristanka iz New Yorka v Pariz. Post in Gatti sta pred dvema letoma dokazala, da je mogoče obleteti svet z dobrim letalom v dobrih osmih dneh.

Tvegati življenje je resna stvar. Kdor ga tvega, stori to vsled nekega sebičnosti, ne pa zastran splošne koristi. Ali pa, ker je prisiljen v to.

Ko priplavaš do srede reke, ti ostajata le dve poti: naprej ali nazaj. Izbere nimaš posebne, ker je razdalja med obema bregovima enaka. Če se srečno vrneš na breg, s katerega si odplaval, ti pravijo, da si strahopetec. Če pa plavaš naprej in dosežeš na drugi breg, te smatrajo za junaka.

Mattern bi se moral vrniti takoj zatem, ko je bil prisiljen pristati ob norveški obali. Nihče bi mu ničesar ne očital — in kar je glavno — še danes bi bil živ, in bi lahko delal povsem nove in še bolj drzne načrte za bodočnost.

Pred nekim angleškim sodiščem se je vršila obravnava zaradi nekega primera volilnega podkupovanja.

"Vi torej pravite, se obrne sodnik proti priči, da ste prejeli od konservativcev 30 šilingov in od liberalcev isto vsoto, da bi volili za nje?"

"Da!"

"In kako ste nazadnje volili?"

Priča užaljeno: "Tako, kakor mi je zapovedovala moja vest..."

Za mladim dekletom je začel lažiti precej premožen možak, ki je že vsepovsod poskusil svojo srečo, pa ga nobena ni hotela.

Ko sta bila nekoč sama, potegne iz žepa krasen demantni prstan, in ga ji ponudi rekoč:

— Moja ljubezen je taka kot tale prstan. Natančno ga poglej: nima ne konca ne kraja.

Dekle se nekoliko zamisli in pravi: — Da, tudi moja ljubezen do tebe je slična prstanu.

— Ali res, ali res? — je blaženo vzkliknil.

— Seveda je res. Nima namreč začetka.

Zelo zanimivo je poslušati zakone, ko tarnajo o svojih križih in težavah.

Običajno ne prishlaskujem, toda zadnjič sem slučajno slišal nadvse zanimiv pogovor.

Pri sosednji mizi sta sedela dva mlada človeka in ožemala vsak svoj kozarec črne italijanske pijače. Nekam obupana sta se mi zdela oba.

Po peti uri vedihne prvi: — Če, bi vedel, da bo tako — nikdar bi se ne oženil.

Drugi ga pogleda in ga sočutno vpraša:

— Koliko časa si pa že oženjen?

— Tri dni, — odvrne in skloni glavo.

— Kaj? Samo tri dni? Čemu se pritožuješ? Tri dni, to ni nič. Le čakaj, ko boš toliko časa oženjen kakor sem jaz, boš šele poznal zakonske križe in težave.

— Koliko časa si pa ti oženjen?

— Že štiri dni...

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ANDRE DAHL:

PRETVEZA

Stanovanje sem našel — in za nje se moram zahvaliti denarnim izdatkom: deset tisoč frankov sem poklonil hišnemu upravitelju, deset tisoč uradniku pogrebnega zavoda, pet tisočakov sem dal hišnici in prav toliko neki agenciji. Plačal sem trideset tisoč frankov in sem za to vsoto prevzel stanovanje ve-gasto vrtno mizo, neočisto sve-tliko in zavoj omotnega papirja.

Žena je rekla, da imama srečo. Hvalila je stanovanje, da je lepo. Vendar je kritičevala nedostatek zidnih omar in vlažnost. Imel sem tudi težkoče z nameščenim pohi-štvu, dva dni sem se boril z ženo, preden je popustila glede moje de-lovne sobe. Ah, ni bilo lahko ma-ral-sem odstopiti prostor za salon in moja delovna soba se je izpre-menila v kotiček med šivalnim strojem in med mizo za likanje.

Trop mož, ki je prenašal naše stvari, je uredil vse: krožnike in namizno orodje, omare in mize, obleke in perilo. Ko so postrežki odšli, je ostalo za njimi toliko sla-me, da bi je bilo dovolj dovolj za ležanje kravi in volu.

Napoleon sva ostala z ženo sama. Pomalem sva urejala sobe. Delo je šlo zelo počasi izpod rok. Čez me-se dni sva bila prihičeno pri nujno potrebnih stvareh: povedati moram tudi, da se je zadnja slika v obupni sama obesila, ker se je nisva usmi-lila ne žena ne jaz.

Za selitev sem izdal sto šest fran-kov. Ta vsota je kar ničeva, če po-mislim, da je bila žena tri mesece zaposlena s spravljanjem stvari in da ves ta čas ni utegnila hoditi po modnih trgovinah. Prihranil sem kljub izdatkom dvesto frankov.

Nekaj jutro ob desetih je za-pel zvonec. Bil sem vesel, zakaj zjutraj so ljudje vsaj toliko dostoj-ni, da ne hodijo v posete k prija-teljem in v znanecem. To je čisto dru-gače kakor popoldne: zayoni, pa že več, da stoji pred vrati gospod Jež ali Krt — g. gospo Ježovko ali Krtico in da te želita posetiti ter si obenem ogledati tvoje novo sta-novanje. Zvonjenje mi je bilo tem prijetnejše, ker sva z ženo čakala naročenega instalaterja, da pregle-da vodovodno cev.

Na pragu se je pojavil v črnini. "Ali je gospod instalater u-mrl?" je vprašala žena.

"Ne milostiva," je odgovoril prišlec. "ne prihajam zaradi in-stalacije. Vzrok mojega prihoda je zelo delikaten, toda upam, da mi oprostite."

"Kar izvolite dalje," je žena po-vabila došleca. Njegova črnina je napravila nanjo zelo dober vtis. Imel je na sebi črno suknjo, črne hlače in tudi klobuk je bil s flo-rom ovit. Imela sva torej dovolj vroka, da sprejmeva moč v svo-ji mladosti.

"Milostiva," je nadaljeval tu-ječ, "pišem se Legard. Stanoval sem tukaj pred vami. Pravkar pri-hajam iz Nizze, kjer sem preživel tri mesece. Saj me razumete? Ženi-na smrt me je tako potrla, da sem

moral zapustiti ta kraj in si pri-voščiti malo oddiha. Vidite, prav v tej sobi sem stanoval še pred de-setimi tedni. In tu je umrla moja uboga žena..."

Govornika je bolelost tako prema-gala, da so se mu ulile solze po licih. Ponudil sem mu stol. Zahva-lil se je za prijazno ponudbo, se-del in potegnil iz žepa črno obro-bljeno ruto. Brisal si je solze, ki so ga oblivale.

"Oprostite, da vas vprašam," je rekla moja žena, "kaj pa je bil prav za prav vzrok smrti vaše go-spe soproge?"

"Sree, milostiva, sree... Samo devet dni je bolehalo. In ko je umirala, pomislite, mi je priporo-čila, naj se vnovič oženim... A kako naj se oženim potem, ko sem iz-gubil takoga angela. To je uprav nemogoče."

"S čim vam lahko postrežemo?" je vprašala žena gosta.

"Ah milostiva, meni ni mogo-če z ničemer postreči. Prišel sem semkaj le zaradi spominov, ki so me premagali... Vidite, tu v obed-nici sva tolikokrat sedela in govo-rila o življenju, ki naju še čaka... Tu me je tolikokrat ko sem bil sla-bega teka, nagovarjala, naj ven-darje jem. O Bog! In tamkaj v ko-tu je stal klavir, kjer mi je večkrat zaigrala kako sanjavo melodijsko... Tako vdano sem jo poslušal..."

Pobitost uboga vdovec je po-razno učinkovala na ženo in mene. Mene je postalo kar sram, da ni bilo doma kakih rož, ki bi jih iz-ročila gospodu, da jih lahko nese pokojnici na grob.

"Nadležem sem vam, saj vidim," je napoleon rekel obiskovalce.

"Pojdem... Moja bolelost je tako slabotna, da se kar ne morem ločiti od teh prostorov... Saj mi dovolite, da stopim še tja..."

Pokazal je roko proti spalnici in žena in jaz sva ga pustila samega, da ga ne bi motila s svojo navzoč-nostjo v prostoru, kjer je ostavil toliko spominov.

Stopil je v spalnico, pokleknil pred posteljo in nato zopet vstajal. Poslovil se je z zahvalo in oblj-u-bo, da pošlje rož. Pred odhodom je pustil celo posnetico.

Poslavlja se, je govoril:

"Hvala, srčna hvala za vse do-brote: za sprejem, za zaupanje in za tolažbo. Bog vam povrni!" O-brnjen k moji ženi, je rekel: "Go-spa, verjemite mi, da sem tako sre-čen, kakor da sem videl pokojnico. Bog vam poplačaj!"

Zadnje njegove besede so se iz-gubile na stopnicah. Žena je zapr-la za njim in ni je rekla, vrnivši v sobo:

"Kakšna bol, kakšna tuga! Po-misli, pokleknil je pred posteljo! O, še žive možje, ki ljubijo svoje žene tudi potem, ko že ležijo v grobu. To je eden izmed njih!"

Popoldne je šla žena v spalnico. Prišla je iz sobe vsa prestraše-na in z izbuljenimi očmi. Vprašal sem jo, kaj ji je.

"Kaj je?" je ponovila. "Izi-

jo mrzlico, v drugi pa bolniki brez povišane temperature.

Letos v marcu je umrl eden naj-vočjih brodograditeljev v južnem Walesu. Radcliffe. Po njegovi smrti so pregledali zapuščino in te-daj je prišlo na dan, da je ostavil znatno manj, namreč komaj de-setino tega, kar so sklepali ob nje-govi smrti. Stvar pa je ta, da ni Radcliffe zapustil ostalih devet desetini premoženja, ampak je iz-gubil toliko zaradi razvrednotenja ladjiske tonaže.

Henry Radcliffe in njegov brat, ki je umrl pred nekaj leti, sta se pred časom ponašala, da sta najbo-gatejša moza na svetu. To je bilo tedaj, ko se je začela svetovna vojna in sta gradila v neomejenem obsegu ladje. Pozneje pa so prišli zanju hujši časi. V splošnem so do-živeli slično usodo skoro vsi mili-jonarji v Walesu. Od 21 nekdanjih milijonarjev, ki so razpolagali v začetku svetovne vojne z milijon-skimi premoženji, jih je danes o-stalo le še pet, a tudi ti živitarijo, ker je minila konjunktura velikih dobičakov.

V KATERO DREVO RADO TREŠČI

Znano je, da privlačujejo naj-više točke v okolici strelo in prav tako je dognano, da imajo isto lastnost odprte vodne ploskve. Mišljene so tu one nepropustne pla-sti v gozdu. Pod koreninami dre-ves se zbira talna voda v večjih ali manjših množinah. V krajih s propustno zemljo je verjetnost, da udari strela, manjša. Če vzamemo za primer mešan gozd s hra-sti, bukvami, brezami in drugimi drevesi, kjer so iste talne razme-re in tla homogena, torej prilike v napetosti atmosferske elektrike iste, tedaj bomo ugotovili, da u-dari strela v hrast neprimerno večkrat kakor v bukev.

Ker je višina obeh dreves pri-bližno ista, nastane vprašanje, kje leži vzrok tega prečudnega poja-va. Takoj si bomo mislili, da leži glavni vzrok vsemu v različni provodnosti obeh dreves. S poiz-kusi se faktično da dokazati, da je električni upor bukovega lesa šest do osemkrat večji kakor hra-stovega, ali z drugimi besedami, da je električna provodnost hra-sta šest do osemkrat večja kakor bukve. Tudi jagredi in vrbe so pokazale slično dobro provodnost kot jo opazujemo pri hrastu. Pri svezem smrekovem lesu opazimo na pr. isti upor kakor pri poree-lanu, ki ga uporabljamo v izola-cijske namene. Mišljena so tu se-veda samo zdrava živa debla, kaj-ti mrtvo deblu provaja zelo dobro električni tok in bi bilo zelo ne-varno ob nevihtah iskati zavetja pri izsušenem drevesu.

Še bolj zanimive rezultate nam je prinesla mikroskopična in kemična preiskava, ki je dognala, da moramo razlikovati v naravi dve skupini dreves: Prvo, tako-zvano "mastno skupino", ki vse-buje nečisto različnih olj in ki provaja slabo električni tok ka-kor na pr. bukev, orch, lipa, bre-za, smreka in mecesen, in drugo "skrobno skupino", ki kateri pri-števamo poleg hrasta še jesen, ja-vor in jelko; električna provod-nost je pri teh večja, zato udari v nje strela bolj pogosto.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

— Molči! — je vzkliknila in se naglo pri-jela za srce; — dovolj je že mojega trplje-nja teh šest tednov, zdaj mi pa prideš še s to grozo in strahom, kaj bo z najinim otro-čkom.

— Oprosti mi, žena, oprosti mi, — je dejal Mihael, — saj ne vem več, kaj govorim. Saj sam ne vem kje se me glava drži, ves sem že zmešan, da, zmešan od bolelosti in jeze, če po-mislim, da je mlad in krepek mož, kakor sem jaz, obsojen stati prekrižanih rok in igrati vlogo postopaka, lenuha.

— Oh, saj nisi sam kriv, da je tako, Mi-hael. Odkar je bil tvoj gospodar prisiljen odsloviti vse delavce, si se dovolj namučil, da bi dobil delo. Vsako delo se ti je zdelo dobro: sekanje drv, postrežniško delo, pre-našanje težkih bremen... in bil si srečen, ko si se vračal domov s skromnim, krvavo pri-slужbenim zaslužkom, ki naj bi olajšal življe-nje najini zlati, tam: v zibelki mirno speči punčki. Poglej jo no.

Pri teh besedah se je Tereza smeje naslo-nila na možovo ramo.

Zagledala sta se v cvetoči obrazek sladko spečega deteta in pozabila sta na vse: na mrz, ki ju je tresel, na bedo in pomanjka-nje, na novo trpljenje, ki ju je še čakalo, in sladke solze so jima zalile oči, solze nežno-sti, skoraj sreče.

Kar so se začeli na hodniku koraki in že je nekdo močno potrkal na vrata.

Mihael in njegova žena nista bila pre-možna meščana, vajena sprejemati goste; imela sta sicer nekaj prijateljev, delavcev kakor sta bila sama, nista se pa spominjala, da bi se bil kdo že kdaj potrudil k njima v šesto nadstropje: videli so se v delavnici in še srečevali na ulici; "dober dan, dober ve-čer," toda, toda posetov ne, teh ni bilo nikoli.

S kolikim nemirom je torej poslušal Mi-hael tri ali štiri zamolkle udarce po vratih. Tudi Tereza ni bila videti posebno mirna.

— Kateri vrab bi nas mogel priti vzne-mirjat celo sem? — je zašepetal Mihael.

— Bojim se, — je odgovorila Tereza, — Pojdi pogledat.

Počasi je krenil Mihael proti vratom; kar je nekdo znova, še močneje potrkal na vrata. Mihael je odprl in prestrašeno odskočil vi-deč v senci hodnika dva črno oblečena moža: prvi, stoječ spredaj, je bil visok in suh, dru-gi pa majhen in debel, držeč v roki sveženj papirjev.

— Gospod Mihael Gerard? — je vprašal suhi velikan z osornim glasom vstopivši v sobo kar s klobukom na glavi.

— To sem jaz, — je odgovoril Mihael z drhtečim glasom; — kaj bi rada, gospoda, in kdo sta?

— Notar Vermillon! — je dejal suhi ve-likan.

— Sodni eksekutor Lombard, — je pri-pomnil debeluh, stopivši naprej.

Pri imenu sodnega eksekutorja sta se Mi-hael in Tereza prestrašeno spogledala, pri-šleca sta se pa jela zaničljivo ozirati po pod-strešni sobici in njeni opreml.

— Vse to ni mnogo vredno, — je mrmral eksekutor notarju na uho. — Še največ je vredna tu žena, — je odgovoril notar in se skrivaj ozrl na Terezo. — Povejte možu, po kaj sva prišla.

Eksekutor je vzel iz svežnja polo papirja in jo razgrnil; potem se je pa obrnil k Mi-haelu in mu dejal s potrebnostjo:

— Gospod, svojemu hišnemu gospodarju Madelineau ste dolžni dva obroka najemni-ne.

— Res je, dva obroka, — je pritrdil Mi-hael povesene glave.

— Poleg tega za dva opomina in za raz-sodbo, ki ste bili z njo obsojeni, da morate plačati v štiriindvajsetih urah...

— Res je, draga gospoda, Toda glede na težke čase in brezposelnost bo hišni gospo-dar pač malo potrpetel z nami, saj je dober človek.

— Morda, — je nadaljeval eksekutor, — toda minilo je že pet tednov. Vaš gospodar, ki ga muči revmatizem, je odpotoval na jug in naročil gospodu Vermillonu, naj zastopa ta čas njegove interese in pobira njegove dohodke. Vaši sosedi, ki sva jih pravkar po-setila, so se uklonili; storite tudi v tako. — Evo, tu je potrdilo za najmenino in stroške,

skupaj štirinajst ducatov, štiri petice, šest centimov.

Mihael je bil tako osupel, da ni mogel odgovoriti. Tereza je drhtela po vsem tele-su in držati se je morala za stol, da ni padla.

— Požurimo se, — je vzkliknil notar Vermillon. — Ura je enajst, popoldne imam službo v svoji pisarni, pa moram še obedo-vati. Hočete plačati ali ne?

— Ne! — je zajecel Mihael in si obri-sal potno čelo.

— Kakor vam drago, mojster Mihael, Vi, gospod Lombarde, pa spravite nazaj po-trdilo. Ti ljudje so vsi enaki: ne uklonijo se drugače nego nasilju. Je sodni cenilec doli?

— Da, gospodar notar; iz previdnosti sem mu svetoval, naj kar počaka tu s svojimi po-močniki.

Lombard je stopil na hodnik in zažvižgal.

— Ah, gospod, kaj ste prav kar rekli? — Prodati hočete naše pohištvo?

— Da, na dražbi, prijatelj. Ura je pri-kladna; upajmo v vašo korist, da dobimo zanj več nego ste dolžni.

Kar je stopila Tereza naprej in se naglo obrnila k notarju:

— Kaj pa mi, gospod? Kje bomo pa dre-vi spali?

— To me prav nič ne briga.

— A otročiček, gospod, otročiček, ki ga vidite tu... ubogo dete umre od mraza. Oh, nikar ne storite tega, kajti to bi bilo grozno grdo, bilo bi...

Henrika ki so jo bili glasovi baš zbudili, je začela plakati in Tereza je skočila k zi-belki.

Vzela je punčko v naročje in držeč jo pred notarjem je vzkliknila vsa iz sebe:

— Če nas spodite iz te tesne sobice, jo zi-ma in glad usmrtita!

— Evo, naši ljudje, — je dejal eksekutor; na pragu je stal sodni cenilec s svojimi po-močniki.

— No torej, ne izgubljam časa, saj bomo še zmznili v tej luknji. Vzemite to! — je velel notar cenilecu.

Divja jeza je obšla Mihaela, ko je zagle-dal na pragu sodnega cenileca s pomočniki.

— Stojte! — je zakričal in jim pokazal pesti; — prvega, ki mi pride v roke... zada-vim!

— Molči! — je vzkliknila prstrašena Te-reza in skočila predenj s punčko v naročju.

— Molči in plačaj!

— Plačam denar, praviš? — se je začudil Mihael. — Plačam naj? S čem pa? S svojo krvjo! Pripravljen sem storiti to, če ti lju-dje sprejmejo mojo kri.

— Odprl omaro in vzemi denar, ki je tam.

— Denar? Kakšen denar? — se je začu-dil Mihael.

— Denar, ki sem ga prihranila po centi-mih od najine svahte pri vsakdanjih izdat-kih. V omari je dvajset ducatov.

— Dvajset ducatov!

— Pod pleniciami najine hčerke je spravljen denar... Gorje! Spravljala sem ga zelo skrbno sluteč nesrečo, ki si mi o nji prav kar govoril. Pomisli, kaj bi se zgodi-lo z najinim otrokom, če bi ne imel več tvo-jega mleka, si mi dejal... No torej, plačaj, vse drugo pa uredi božja previdnost.

(Dalje prihodnje)

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. V sled našo dolgoletno skušnjo Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovolje-nja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje po-trebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in sogotavlja-mo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 16th Street
New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" po čita samo vaše članstvo, pač pa vel Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le-pih romanov slovenskih in tu-jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

DEDSČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

52

Mertens omahuje, bil je smrtno bled in bi bil opotekajoč se skoro še porinil Henrika, toda Ralf je tudi Henrika zgrabil za roko ter ga potegne nazaj, prične ga na svoje prsi in mu gleda v oči, kot bi se hotel prepričati, da je še živ in nepoškodovan.

Henrik ga prestrašeno pogleda, gleda v Berndov blede, napiči obraz, v katerem so se napete mišice tresle — nato pa zagleda čez Ralfovo ramo ravno tako blede, mesnati obraz svojega strica, ki je od strahu brez sape, slonel na nekem stebri in kakor brez uma strmeli na oba mlada človeka.

Berndove misli mrzlično delujejo. Ali je sedaj razkrinkal Arturja Mertensa, ali ga je mogel obtožiti nameravanega umora svojega nečaka? Ne! Saj ni mogel čakati, da bi prišel uničujoči sune. In roka, ki je bila dvignjena in pripravljena za sunek — bi mogla biti iztegnjena tudi zato, da bi držala Henrika. Brezpogojno bi Mertens trdil in nikdo mu ne bi mogel dokazati, da je hotel Henrika umoriti. Ako bi mu bil sedaj naravnost povedal, kaj je njegovo trdno prepričanje, da je hotel suniti Henrika v gotovo smrt, tedaj bi ga Mertens ozmerjal kot nesrečnega obrekovalca, bi ga odpustil in odstranil od Rodenbergovih tovarn. In Henrik bi bil sam in brez varstva.

Ne, nič ni pomagal; zopet je bilo treba opustiti ugodno priložnost razkrinkati tega podleža. Ostudno komedijo je bilo treba še dalje igrati, kakor je pač še moglo iti s srečo, ki je bilo do vrha napolnjeno s sovraštvom. In na svoj obraz prisili nasmeš in zapije glasno, kolikor je mogel, da je preplavljen ropotanje strojev: — Oprostite, gospod ravnatelj, da sem vas potegnil nazaj; nek delavec me je spodaj opozoril na vaš in Henrikov nevarni položaj. Mertens se še bolj prestraši. Kak delavec ga je videl? Tega ne bi bil mislil. Samo Ralf si je mogel to izmisliti, da bi opravičil svoje dejanje.

In Ralf z vso silo sune Henrika proti stopnicam, da je moral iti navzdol. Henrik je čutil krčeviti sunek in je počasi razumel, da mu je poljsnil vse, kar je hotel vedeti.

Malo nevoljno uboga Henrik Ralfovemu neprijaznemu sunku in gre po stopnicah navzdol. Ralf pa se, četudi mu je bilo težko, obrne s skrbnim pogledom k Mertensu, ga prime na videz skrbljivo za roko in tudi njega pelje po stopnicah. Oba gresta za Henrikom na prosto, ne da bi se izpregovorila kako besedo, ker tudi nobena beseda ne bi bilo slišati.

Zunaj pa, ko so se vrata strojnice za njima zaprla in sta zopet mogla slišati, pravi Ralf, ki se je medtem že premislil, kaj mu je bilo storiti:

— Hvala Bogu, da vas zopet zdravega vidim pred seboj, gospod ravnatelj. Nek delavec mi pomigne, ko stopim v strojnico in molče pokaže proti Henrikovi navzgor, da bi mi pokazal, v kaki nevarnosti se nahaja. Že sem ga hotel s šalo zavrniti, kajti vem, da se gospodu Henriku ne vrtili, četudi vem, da je ravno takrat najnevarnejši. Toda tedaj zagledam tudi vas, gospod ravnatelj, ko ste šli po stopnicah navzgor, najbrže, da bi posvarili svojega nečaka pred nevarnim prostorom. Toda bilo mi je, kot da vas vidim, da se opotekate, in obide me velik strah. Ako bi se vam tam gori vrtilo, bi padli med kolesa in bi mogoče še Henrika potegnili za seboj. Zato sem stekel za vami; oprostite mi, da me je za vas tako prevzel strah, kajti hotel sem vas potegniti nazaj in Henrika tudi Tam gori mora biti postavljena varstvena ograja, to sedaj vem. Ali se sedaj počutite kaj boljše, gospod ravnatelj?

Tako pravi Ralf, na videz, kot bi se prav nič ne brigal za Henrika, kot bi mu bil popolnoma prostranska stvar. Henrik pa vjame Ralfov pogled, ki ga je posvaril, da se naj ne vmešava med pogovor.

Z največjo silo je Mertens zopet prijel k sebi. Ralfa gleda s pozivajočim pogledom, toda na njegovem obrazu vidi samo veliko skrbi. Najbrže bi ga bil prvi trenutek, ko mu uje izjalovil njegovo delo, zbil na tla, toda ko nato govori Ralf o nekem delavcu, ki je videl njega in Henrika, je mislil, da ga je Ralf obvaroval pred veliko neumnostjo, katere ne bi bilo mogoče nikdar popraviti. Ako bi v delavcu imel pričo svojega dejanja, bi bilo zanj zelo slabo. Sam se izprašuje, ako je Ralf opazil njegovo namero in je samo zato posredoval vmes, ker se je za Mertensa bal delavca kot priče.

Tudi Mertens skuša napraviti nedolžen in prestrašen obraz.

Videl sem svojega nečaka, kako se je neprevidno sklonil nad stroj in ko sem ga hotel posvariti in ga potegniti nazaj. Toda — najbrže sem bil nekoliko razburjen in strahu zanj in sem se nekoliko opotekal, toda sam o tem nisem ničesar opazil. Torej, nek delavec vas je na to pozoril?

Pri tem vprašanju se je njegov pogled zapičil v Ralfove oči. Ralf ga nenavadno čudno pogleda in priklima.

— Da, delavec je vaju oba opazoval, in je šele odšel, ko sem šel proti vam.

Tedaj Mertens globoko vzdihne. Zdaj je bil uverjen, da ga je Ralf rešil, da ni bil obdolžen kot morilec. Delavec, katerega ni slišal v bližini, bi prav gotovo videl, ko bi Henrika pahnili. Tako je sicer Ralf prekril njegovo namero, toda ga je obenem tudi obvaroval pred hudo nesrečo.

Mertens se vpraša tiho, ako bi Ralf tudi prišel po stopnicah in bi ga potegnil nazaj, ako na bi bilo delavca za pričo. Da bi Ralf tudi rad videl, da bi bil Henrik odstranjen, ker bi potem mislil, da bi potem prišel pri podjetju na drugo mesto, o tem je bil Mertens prepričan, kajti sodil ga je po sebi, toda tudi njega ni hotel imeti za pričo. V bodočnosti ne bi nikdar mogel biti varen pred njim. Ne, ne; sam je moral izvršiti svoje delo in četudi je bilo zelo škoda, da te lepe prilike ni mogel porabiti, je vendarle bilo boljše, da mu je ušla, kot pa bi bil kdo priča, ali pa celo dve, Ralf in delavec. Da se bil delavec samo v Ralfovi domisljiji, tega ni slišal. Drugače bi se mu gotovo posvetilo, da Ralf nikakor ni bil na njegovi strani. Zopet se je popolnoma obvladal in pravi:

— Vsekako se vam zahvalim za vašo skrb, gospod doktor, četudi ni bila potrebna.

— Ni se treba zahvaljevati, gospod ravnatelj; vesel sem, da se mi nič slabega pripetilo. Izgledalo pa je presneto nevarno, tako da me je obšel velik strah.

— In ti si vsled svoje neprevidnosti vsega kriv, Henrik. Kako si se mogel na tako nevarnem mestu tako lahkomišljeno skloniti nad strojem. Saj nimam s teboj ničesar drugega kot jezo in skrb, — se zneze Mertens nad Henrikom.

Henrik z velikimi očmi gleda preko Ralfa na Mertensa. Ko se edaj tako zneze nad njim, ga zgrabi taka jeza, da bi ga bil najrajši zadavil. Da pa se ne bi izpozabil, se naenkrat obrne in brez besede odide.

S strupenimi očmi gleda za njim, se pa takoj zopet prisili k prijaznemu obrazu in pravi:

— Tukaj vidite, sedaj, dragi gospod doktor, kakšen teliček je; nima niti besede zaslave za to, da sva ga potegnili iz nevarnega položaja.

(Dalje prihodnjik.)

KO JE BIL SHAW ŠE SIROMAŠEN

"Ko sem leta 1876 prispel iz Dublina v London, sta si moja mati in moja edina sestra prizadevali vnovčati svojo glasbeno nadarjenost. Mati je poučevala klavir, sestra je pa prirejala koncerte. Moj oče je ostal v Dublinu in nam pošiljal iz svojih skromnih prihodov dohodkov po en funt na teden. Mogli smo torej za s'čo živeti, ker smo deloma delali dolgo, deloma smo jih pa odplačevali s postopnim dviganjem svojih deležev na dedščini v znesku 4000 funtov. Mati je imela dispozično pravico in s polnoletnostjo otrok se je kapital osvobodil. Toda pomanjkanje denarja je bila kronična bolezen naše hiše."

Tako je začel Bernard Shaw uvod svojega prvega romana "Mlado vino vre". To je roman, obenem pa življenjski, kajti mladi Smith ni v romanu nihče drugi, nego Bernard Shaw, in tudi če avtor v uvodu ne bi izdal svojega inkognita, bi bil iz romana razviden njegov življenjski opis. Shaw je spisal ta roman pred 50 leti, ko je bil še zelo mlad. Dejanje romana je iz življenja mladega moža, ki je bil kot pisarniška moč podnajemnik in se je zaljubil v svojo sosedo, hladnokrvno, strogo in emancipirano šiviljo, pa ga je potisnil slakar v ozadje. Naenkrat pa preskoči v bohemsko življenje in postane tajnik profesorja Woodwarda, živi med mladimi bohemci, začne ljubimkati s profesorjevo hčerko in spozna usodo nesrečnega zaljubljenca.

Bern. Shaw je imel smolo v ljubezni, dokler je plezal kot Smith po prvih klinih lestvice uspeha. In najbolj groteskno je, da vidimo poznejšega činka, kritika in zasmehljivega kot zelo plahega mladeniča, ki si ne zna pomagati. Le tu pa tam se pokaže v njem poznejši satirik. Prvi roman Bernarda Shawa ni zanimiv samo kot roman v tem, da dozorevajočega mladeniča, temveč v prvi vrsti zato, ker nam nudi vpogled v pisateljevo mlada leta in nam daje široko podlago za spoznavanje in razumevanje pisatelja samega. V uvodu, ki ga je napisal Shaw leta 1921, filozofira o siromaštvu in srednjem sloju.

Nikoli ne bom dovolj utrujen, — piše Shaw, — da bi ne mogel zagotavljati mož, ki so prišli iz siromašnih koč v Beli dom, z navadne klopi na ministrski stolček, pa ne vedo, kaj je siromaštvo in smola. Začeli so svoje življenje tako, kakor so mogli pričakovati, kakor so bili vajeni. Vse, kar je sledilo, je bil torej dvig. Na vsaki stopnji svojega življenja so imeli dohodke razreda, ki so se v njem kretali, in po zahtevah dobičnega razreda so si lahko privoščili obleko, hrano in stanovanje po svojem okusu. Ali more zahtevati tudi najblagorodnejši knez kaj več? Če hoče kdo vedeti, kaj je resnično siromaštvo, naj vpraša drugega potomca drugorojenega drugorojenčevega sina. Da more dobro razumeti svoj težavni položaj, mora začeti tak nesrečen zgodaj prekinjati svojo usodo, da ni imel sreče pričeti spodaj. Tako družabno padanje naroda v naši deželi nikoli ne bo izginilo. En družabni razred dvigne, ki se neizmerno označuje za srednji sloj. Jaz sem bil potomec in sin takega predstavnika srednjega sloja. Če bi ne bil slučajno nadarjen, bi bil siromašnejši od Spinoze.

Shaw pripoveduje v uvodu tudi, kako je začel pisati romane, kakšne neuspehe je imel in da ni smel upati, da se mu bo godilo kdaj bolje. Sebe kot mladeniča karakterizira takole:

— Takrat še nisem znal igrati komedije in tako nisem vedel, da mora doživeti moja resnična postava na velikem londonskem odru fiasco. Ko sem moral preiti iz kraljestva svoje fantazije v resničnost, mi je postalo slabo. Stal sem izven družbe, politike, sporta in cerkve. Bil sem popoln outsider. Imel sem svoje duševne lastnosti, toda mojemu nagnjenju h kritikujočemu in ustvarjajočemu umetniškemu delovanju je manjkala čista, življenjska filozofija in luči vserrazumljive teorije, skratka vera, potrebna za zmogljivo in plodno delovanje.

ZLATO IZ GNOJA

"Vzemi štiri jajca in jih daj v prostorno čašo. Prinešaj malo zdrobe moka, zapri čašo trdno in jo zakoplji v ne preveč oster gnoj 120 dni, dokler narava ne spremeni jajca v živo kri. Nato daj vse to v še nerabljen lonec, napravi ogenj iz oglja in peci z njegovo paro to vsebino. Ko se je prepekla, ovij jo v figovo pero, pri čemer se je tvoja roka ne sme dotakniti, razstopi heksagij srebca, pomešaj tretjino posušenega praška in se boš začudil. To je božanska, velika, iskana skrivnost, ki premaguje uboštvo in sovražnike..."

Premaguje uboštvo in sovražnike... recept, ki smo ga posneli po nekem alkimističnem bizantinskem tekstu iz 14. stol., dokazuje, kako malo se spreminjajo smrti v teku stoletij. Zlato je dajalo, kakor dandanes, bogastvo in moč, in če so ga skušali takrat pridolovati iz gnaja, jim je šteti deloma morda samo v dobro. Kajti pravim alkimistom v bistvu ni šlo za zlato, temveč za preoblikovanje energij in prerajanje, za razvoj in razkroj, skratka za proizvajanje življenjskih pojavov sploh. Jajce jim je bilo simbol večnega življenjskega toka, gniloba simbol preobrazbe, razkroja življenja, iz katerega se poraja novo življenje. Dasi je bilo njih prizadevanje tedaj morda zmotno, vendar je imelo v sebi zelo resno jedro.

Sveda pa je ta čudna znanost poleg resnih pristašev rodila vse polno šarlatanov in sleparjev. Tipičen šarlatan te vrste, ki je znal vzbujati splošno pozornost bolj nego vsako resno znanstveno delo, je bil v 16. stoletju n. pr. Jožef Francšek de Borro, sin nekega milanskega zdravnika. Začel je svojo kariero z ustanavljanjem verskih ločin v Rimu in ko je popihal v Inomost, kjer se je vrge na mazaštvo in izdelovanje zlata. Trdil je, da zna izdelovati to zlato iz dolocenih vrst zemlje in tamošnji rezident, ki bi mu zlati zakladi v blagajni nikakor ne škodovali, ga je vzel v svojo službo. De Borro je znal to zaupanje sijajno izkoristiti. Zlato bi že delal, toda potrebni so prej veliki kapitali za priprave, ki se pa bodo potem sveda tisočkratno rentirali. In tako mu je rezident dal vsoto za vsoto, dokler ni postal sleparju položaj prenevaren in če čez noč izginil. Kmalu nato se je pojavil v Strasbourgu, kjer je s svojim šarlatanstvom premamil kopico učenjakov, potem si je kbral

VODNIJKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslane naravnost iz doma.

Naročila sprejema:

"GLASNARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

za žrtev draždan-ki dvor, nato Haag Amsterdam, Hamburg, Kodani, itd. — povod je pušal za seboj dolge nosove, izpraznjene blagajne in ogromne dolgeve. Končno, ko je oplenil skoraj vse evropske dvore, se je hotel spraviti v Turčijo. Toda na Ogrskem so ga ustavili in preiskali. Papežev nuncij na Dunaju je izvedel zanj in je izposloval od cesarja Leopolda, da ga je prepustil Vatikanu zaradi starih računov s tamošnjo inkvizicijo. Končan je v Angleškem gradu kot... krivoverec. "Čeprav je bilo njegovo znanje o medicini in kemiji zelo površno, je dosegel neštete uspehe z nesramno predrznostjo kakor vsi goljufi," je napisal o njem neki kronist iz tedanjega časa in je za del s tem bistvo vseh uspehov ti oče in tisočev šarlatanov, ki so kdaj lahkovernost ljudi izkoriščali v svoje namene. Še v novjšem času, t. j. l. 1836, je avstrijska vlada v stiskah za denar in v želji po njem, izdala patent za izdelovanje zlata nekemu Jožefu Antonu Rottinu, a da alkimistično šarlatanstvo in ljudska neumnost še v naših dneh nista izumrla, o tem nam govorijo dovolj zgornji primeri, kakršen je primer "izdelovalca zlata" Tausenda in Poljaka Dunikovskega, ki se je moral pred nedavnim zagovarjati pred pariškimi porotniki. A Tausendi in Dunikovski so vsaj s svojimi skrivnostnimi, nikomur izdanimi metodami za "izdelovanje" zlata pametnim možganom že na prvi pogled vidni kot sleparji. So pa ljudje, ki objavljajo v okultnih revijah povsem resno in s svetim prepričanjem v naših dneh recepte, kakršen je naslednji:

"Vzemi kakšen kovinski sulfat in amono-klorohidrat. Razstopi ločeno v destilirani vodi in pomešaj obe razstopini. V mešanico prilij amoniaka. Na površini tekočine nastane irizajoča mrena z lepimi kovinskimi barvami in ta mrena ni nič drugega nego zlato..."

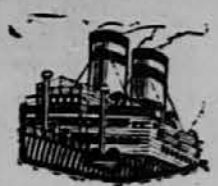
V kakšno kategorijo spadajo možgani, ki so dandanes zmogni z vso resnostjo sestavljati takšne recepte, to naj odloči vsak po svojem okusu.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING
NEWS

23. junija:
Olympic v Cherbourg
Minnetonka v Havre
Veendam v Boulogne

24. junija:
Champlain v Havre
Rex v Genoa
Bremen v Bremen

27. junija:
Leviathan v Cherbourg

28. junija:
Berengaria v Cherbourg
Hamburg v Cherbourg

29. junija:
Conte Grande v Genoa

30. junija:
Majestic v Cherbourg
Statenland v Boulogne

1. julija:
Paris v Havre
Lafayette v Havre

3. julija:
Europa v Bremen

5. julija:
Saturnia v Trst
Aquitania v Cherbourg
Deutschland v Cherbourg

6. julija:
Ile de France v Havre

8. julija:
Conte di Savoia v Genoa

11. julija:
Bremen v Bremen

12. julija:
New York v Cherbourg
Olympic v Cherbourg

14. julija:
Champlain v Havre
Rotterdam, Rotterdam

15. julija:
Rex v Genoa
Berengaria v Cherbourg

16. julija:
Leviathan v Cherbourg

19. julija:
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Cherbourg

20. julija:
Majestic v Cherbourg

21. julija:
Lafayette v Havre
Europa v Bremen
Statenland v Boulogne

26. julija:
Hamburg v Cherbourg
Pres. Roosevelt v Havre

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

PARIS

1. JULIJA

11. Avgusta — 9. Septembra

CHAMPLAIN

21. Janija — 11. Julija (ob polnoči)

ILE DE FRANCE

6. Julija — 28. Julija

NISKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za poštne in potne liste vprašajte naša pooblaščenca agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

27. julija:
Bremen v Bremen

28. julija:
Veendam v Boulogne
Ile de France v Havre

29. julija:
Vulcania v Trst
Aquitania v Cherbourg

2. avgusta:
Washington v Havre
Deutschland v Hamburg

4. avgusta:
Olympic v Cherbourg

5. avgusta:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
Berengaria v Cherbourg

8. avgusta:
Leviathan v Cherbourg
Europa v Bremen

9. avgusta:
New York v Hamburg

11. avgusta:
Paris v Havre
Majestic v Cherbourg
Rotterdam v Boulogne

12. avgusta:
Saturnia v Trst
Aquitania v Cherbourg

15. avgusta:
Bremen v Bremen
Statenland v Boulogne

16. avgusta:
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Hamburg

19. avgusta:
Ile de France v Havre
Rex v Genoa

21. avgusta:
Reliance v Hamburg

23. avgusta:
Olympic v Cherbourg

24. avgusta:
Champlain v Havre
Europa v Bremen

26. avgusta:
Veendam v Boulogne
Roma v Genoa

28. avgusta:
Berengaria v Cherbourg

29. avgusta:
Leviathan v Cherbourg

30. avgusta:
De Grasse v Havre
Majestic v Cherbourg
Manhattan v Havre
Deutschland v Hamburg

31. avgusta:
Bremen v Bremen

2. septembra:
Conte di Savoia v Genoa
Veendam v Boulogne

5. septembra:
Ile de France v Havre
Statenland v Boulogne

8. septembra:
Aquitania v Cherbourg
New York v Hamburg

8. septembra:
Olympic v Cherbourg

9. septembra:
Paris v Havre
Lafayette v Havre
Manhattan v Havre
Berengaria v Cherbourg
Albert Ballin v Hamburg

15. septembra:
Rotterdam v Boulogne
Majestic v Cherbourg

16. septembra:
Rex v Genoa
Bremen v Bremen

18. septembra:
Reliance v Hamburg

20. septembra:
Champlain v Havre

21. septembra:
Aquitania v Cherbourg

23. septembra:
Saturnia v Trst
Ile de France v Havre
Veendam v Boulogne

26. septembra:
Europa v Bremen
Statenland v Boulogne

27. septembra:
Washington v Havre
Mauretania v Cherbourg
Deutschland v Hamburg

29. septembra:
Paris v Havre
Olympic v Cherbourg

30. septembra:
Conte di Savoia v Genoa

... SKUPNA ... POTOVANJA pod osebnim vodstvom

V LJUBLJANO SE VRŠE LETOS S SLEDEČIMI PARNIKI:

AQUITANIA preko Cherbourg — — — — — 5. JULIJA

Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane \$ 102.34

za tja in nazaj pa samo \$ 182.00

"ILE DE FRANCE" preko Havre — — — — — 6. JULIJA

Cena vožnji: iz New Yorka do Ljubljane \$ 101.23

za tja in nazaj pa samo \$ 182.00

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj prihlasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company
TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!